

ՀԱՂԹԱՆԱԿ. ԳՐԱՆՈՎ ԱՄԵՆ ԻՆՉ ԱՍՎԱԾ Է

«Երազ իմ երկիր, Հայաստան»,- հնչեց Շուշան Պետրոսյանի հզոր ձայնը ԱՆկախության հրապարակում: Այդ խոսքերն արձագանքեցին հունիսի 5-ի գիշերը Օպերայի հրապարակում մեր երեսներին սպասող յուրաքանչյուր հայի հոգում: Գուցե ասեք վերածքս թե՛ է հնչում: Ամենեւին: Հնչում է իրադարձությունը համապատասխան: Ծախմատի Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը բարձրացավ շախմատային Օլիմպիադի գագաթը Թուրինում արժանանալով շախմատային բարձրագույն տիտղոսին՝ օլիմպիադայի չեմպիոնի կոչմանը: Սերունք առաջ անցան շուրջ 150 երկրի մասնակիցներից, որոնց բնում էին այնպիսի հզոր հակադիրներ, ինչպիսիք են Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Չինաստանի եւ ԱՄՆ-ի հավաքականները: Հայաստանի շախմատի ազգային հավաքականը մասնակցներից միակն էր, ում հաջողվեց մրցաշարում 13 խաղից 3 ոչ-ոքի եւ 10 հաղթանակ տանել հավաքելով 42 հնարավորից 36 միավոր:

«Երազ իմ երկիր, Հայաստան» ... Հաղթողների այս հիմնը հնչում է ոչ միայն Հայաստանում, այլև նրա սահմաններից դուրս: Անբողջ աշխարհը հիացած է մեր շախմատիստների փայլուն խաղով:

Լեւոն Արոնյան, Վլադիմիր Զակոբյան, Կարեն Անդրյան, Գաբրիել Սարգսյան, Ամբատ Լալումյան, Արտաշես Սինասյան Արտաշես Սինասյան, Սիգրուտ Լաբրանդյան, այս տոսեսները սակ առաջերով կզրվեն ռախմատային Օլիմպիադայի արժանության էջերում: Հայաստանը դարձավ 7-րդ երկիրը, որին հաջողվեց արժանանալ հաղթողի դասին՝ հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հերոսներին պարգևատրել է Մովսես Խորենացու մեդալով:

«Երազ իմ երկիր, Հայաստան» ... Ասիտակ «Չայկա» նաբրոշտը մոտենում է ԱՆկախության հրապարակին, որտեղ ներկա յուրաքանչյուր հայի սիրտը հպարտությամբ էր լցված: Մեր շախմատիստներն ապացուցեցին, որ շախմատի հայկական դարձից ավանդույթները շարունակվում են: Ժողովուրդը խանդավազված խոստանում է ճանապարհի տալով հերոսներին: «Այս բարձրագույն պարգևը մենք կծոտենք պահպանել հոգրավորին երկար: Այս հաղթանակը մեր ժողովրդի հաղթանակն է: Եթե դուք մեր գանձերով, մեր բարի կամեցողությամբ, մեր տաք շնչով տղաներին չսատարեիր, դժվար թե կարողանային աղպես հստակ միավոր օլիմպիական բարձունքը: Ուզում են հավատարմանը, որ սա մեր առաջին լուրջ հաղթանակն էր: Մյուս հաղթանակները դեռևս առջևում են»,- ասաց մեր հավաքականի զվարճար ռեժիսորը Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Գ. Գ. պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը: Ընդհանրապես խոսքերը, համընդհանուր ուրախության ճիչերը հնչում են ամենուր և երկար չեն ընդհատվում: Միայն ուզ գիշերին ժողովուրդը սնվեց կամաց-կամաց ցրվել: Հարմար պահ գտնելով գրուցում ենք հերոսների հետ:

Կարեն Արոնյանի համար ամենամասնավորին հայտնիքում նման ընդունելությունն էր: «Մենք չէինք սպասում այսքան ջերմ ընդունելություն, շքեղ դիմավորում: Նման բան դեռ երբեք չէր եղել»: Կ վերջը, օլիմպիական չեմպիոններ ամեն օր չեն դառնում: Փոխարենը հնտելետույ մարզածեի մեր մարզիկները սպասում էին հաղթանակի: «Մեր սպասում էին հաղթանակի, թեև չէինք էր: Մեր թիմն այս անգամ շատ ուժեղ էր: Մենք չէինք կարծիք ամենաերջանիկ օրն է միայն մի բան է մտադրում: Առաջ երբ աղջիկներն իմանում էին, որ ես շախմատիստ եմ, զգուշանում էին, ու ես սովորաբար

թաքցնում էի: Իսկ ինչ կլինի հիմա, երբ ամբողջ երկիրը ճանաչում է ինձ»,- ասում է Կարեն Արոնյանը: Հոնորարների մասին հարցին ի պատասխան Կարենը համեստորեն ասաց. «Հոնորարներ, անշուշտ, կլինեն: Չափն առայժմ գաղտնիք է բայց, կարծում եմ, տպավորիչ կլինի: Եվ առհասարակ, շախմատիստները երախտագետ մարդիկ են եւ շնորհակալ են շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Սերժ Սարգսյանին այն ամենի համար, ինչ նա արեց հանուն մեր հաղթանակի»: Կարենի համար ամենատեսալից պահը իր պարտությունն էր մրցաշարի սկզբում. «Հիվանդացա ու տանուլ տվեցի պարտիստ: Առաջին անգամ Հայաստանի հավաքականը օլիմպիադայի սկզբին պարտություն կրեց: Պարտիստ տանուլ տվեցինք ես եւ Արոնյանը: Ես հիվանդացել էի, իսկ Լեւոնը խաղում էր ուժեղ հակառակորդի Կրամնիկի հետ: Բայց դա լավ նախաշար էր: Դրանից հետո ոչ մի անգամ չպարտվեցինք ու դարձանք միակ թիմը, որ ոչ մի

ները մեր հաղթանակը օրինաչափ համարեցին»:

Եղավ մի դժվարին պահ, երբ առաջին տախտակի վրա երեք անգամ անընդմեջ պետք է խաղային մյուս գույնի բարերը: Նման բան հավաքեալ է լինում: Դժվար է հաջորդաբար խաղալ նույն գույնի բարերով շախմատիստը բթանում է, եւ դա վտանգավոր է: Բայց Լեւոնն ու Կարենը առաջին եւ երրորդ տախտակներին պարտիստները շահեցին սեւերով, իսկ երկրորդ եւ չորրորդ տախտակներին Վլադիմիրը եւ Գաբրիելը հաղթեցին սպիտակներով:

Ի դեպ, սեւ բարերի եւ Վլադիմիր Զակոբյանի մասին: Նրան իրավամբ անվանում են «Սեւի արքա»: «Ես ընդհանրապես սիրում եմ սեւ գույնը»,- ասում է նա: Վլադիմիրի սեւերով հաղթանակները լիովին ժխտում են «Սեւ գիմվորը երբեք չի դառնա սպիտակ բազուկի» ասացվածքը: Վլադիմիր Զակոբյանը ներկայումս մարզում է Կատարի լավագույն շախմատիստներին, ուստի Հայաստան է եկել ընդամենը մեկ անով: Ցավոք, Լեւոն Արոնյանին չհաջողվեց զալ Հայաստան: Վլադիմիր Զակոբյանն ասում է, որ Արոնյանը պայմանագիր է կնքել Գերմանիայում, որը չի կարող խախտել: Բայց եթե իմանար, որ մեզ Հայաստանում այսքան ջերմորեն կընդունեն, երևի ոչ մի պայմանագիր աչքին չէր երեւա: Ո՞րն էր ամենակարեւոր պահը օլիմպիադայում հարցին Վլադիմիր Զակոբյանը պատասխանեց. «Կարծում եմ Չինաստանի հետ խաղը: Արդեն պարզ էր, որ եթե այս խաղում հաղթենք եւ առաջ անցնենք, դա վճռորոշ կլինի, եւ կկարողանանք հանգիստ խաղալ: Խաղը շատ կարճավաճ էր եւ նյարդային: Չինացիների հետ միշտ էլ դժվար է խաղալ, բայց մեզ հաջողվեց նրանց հաղթել: Ամենահեշտը Հունգարիայի թիմի հետ վերջին մրցաշարն էր, որն ընթանում էր ըստ կարգացուցակի: Մենք 4 ոչ-ոքի խաղացինք: Խաղը տևեց մոտ 15 րոպե: Խաղից առաջ թիմի կապիտանները պայմանավորվեցին ոչ-ոքի խաղալ, որը բոլորին էլ ձեռնտու էր: Թեև եթե 4: 0 հաղթանակ պարտվեինք էլ, միեւնույն է՝ վերջնական հաշվով կհաղթեինք»:

Ամբատ Լալումյանը եւ Արտաշես Սինասյանը մրցաշարում 4-5 պարտիստ խաղացին: «Մեր թիմը շատ ուժեղ էր»,- ասում է Ամբատ Լալումյանը: - Մենք շատ լավ էինք խաղում եւ հաղթում էինք, ուստի թիմի անդամներին փոխելու անհրաժեշտություն չեղավ: Պետք չէր խանգարել թիմին: Ի դեպ, թիմի մասնակիցներին ճիշտ ընտրելն այնքան էլ հեշտ խնդիր չէ, բայց Արշակ Պետրոսյանին դա հաջողվեց: Կարծում եմ՝ դրանում մեծ դեր խաղաց նրա բազմամյա փորձը: Մեր թիմը շատ հզոր էր, պրոֆեսիոնալ, որն իր արժանիքներով հավակնում էր հաղթանակին եւ հասավ իր նպատակին»:

«Մենք գիտեցինք, որ բոլոր հայերը սպասում են մեր հաղթանակին, դրա համար էլ հաղթեցինք»,- ավելացնում է Արտաշես Սինասյանը: - Դժվար է նկարագրել մեր զգացմունքները այն պահին, երբ բարձրագույն Հայաստանի Հանրապետության որոշը եւ հնչեց մեր պետական օրհներգը, չնայած որ երաժշտությունը հանկուտ ընդհատվեց»:

Այսպիսով մենք բոլորս դարձանք մեր դարաշրջանի մեծագույն հաղթանակներից մեկի ակամատներ:

«Երազ իմ երկիր, Հայաստան» ... Լեւոն Արոնյան, Վլադիմիր Զակոբյան, Կարեն Արոնյան, Գաբրիել Սարգսյան, Ամբատ Լալումյան, Արտաշես Սինասյան, Արշակ Պետրոսյան, Սիգրուտ Լաբրանդյան, այս անունները դեռ երկար կինչեն բոլորիս շուրթերից: Նրանք անկենդան, ովքեր երազը իրականություն դարձրին:

ՅԱՆԱ ԱՎԻՅԱՆ

http://www.sba.sba.am

պարտություն չկրեց»:

«Այո, մեր հաղթանակն անսպասելի չէր, բայց այն առումով, որ մենք գնում էինք մեղաներ նվաճելու համոզմունքով,- ասում է թիմի մարզիչ Տիգրան Լաբրանդյանը: - Երբ հակառակորդների բնում այնպիսի թիմ կա, ինչպիսին Ռուսաստանի համազոր ուժեղ հավաքականն է, չի կարելի անմիջապես խոսել հաղթանակի մասին: Բայց արդյունքում Ռուսաստանի թիմը գրավեց 6-րդ տեղը: Երբ մենք սկսեցինք առաջ անցնել, ու ռուսաստանցիները հասկացան, որ մեզ այլևս չեն հասնի: Երբ համար խաղն անհետաքրքիր դարձավ, որովհետեւ նման թիմին միայն առաջին տեղն է հետաքրքրում: Մեզ օգնեց ոչ միայն հաղթանակի հանդեպ հավատը, հաջողությունը եւս ուղեկցում էր մեզ: Ընթացումը շատ կարեւոր է կկարողանանք սպասելու համար հավաքականի հաջողությանը: Երբ մենք հաղթեցինք, ու մենք հաղթեցինք, ու մենք հաղթեցինք, ու մենք հաղթեցինք»:

«Մենք գիտեցինք, որ բոլոր հայերը սպասում են մեր հաղթանակին, դրա համար էլ հաղթեցինք»,- ավելացնում է Արտաշես Սինասյանը: - Դժվար է նկարագրել մեր զգացմունքները այն պահին, երբ բարձրագույն Հայաստանի Հանրապետության որոշը եւ հնչեց մեր պետական օրհներգը, չնայած որ երաժշտությունը հանկուտ ընդհատվեց»:

Այսպիսով մենք բոլորս դարձանք մեր դարաշրջանի մեծագույն հաղթանակներից մեկի ակամատներ: